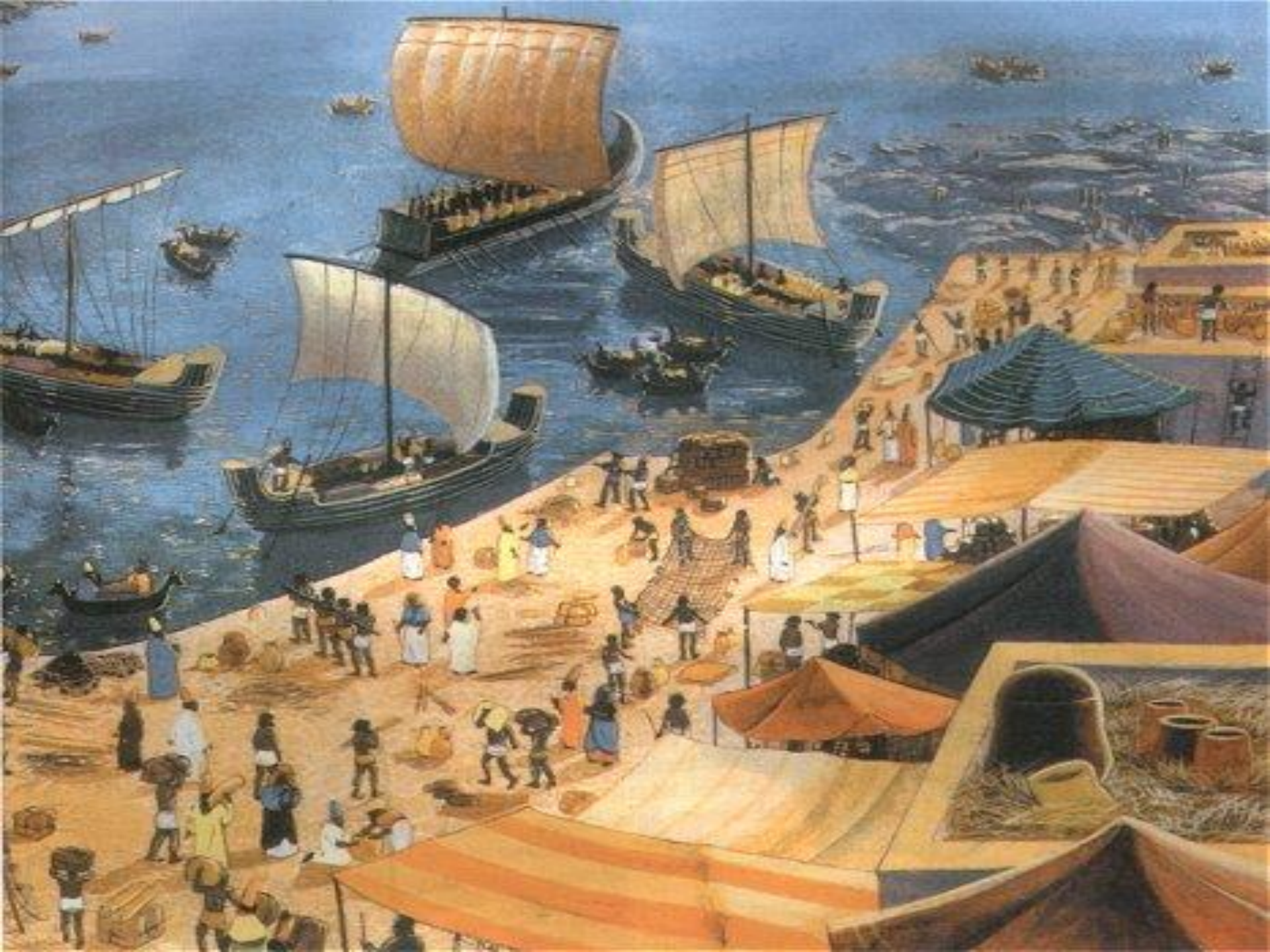

DOĞU AKDENİZ UYGARLIĞI

DOĞU AKDENİZ UYGARLIĞI

□ FENİKELİLER

□ İBRANİLER

A. FENİKLİLER

Sami ırkından olan Fenikeliler, Lübnan Dağları ile Doğu Akdeniz kıyıları arasındaki bölgede yaşamışlardır. Fenikeliler bölgeye MÖ 3000 yıllarında gelmişlerdir. Sur, Sayda, Biblos gibi liman şehirleri kurmuşlardır.

MÖ IX. yüzyıldan itibaren sık sık Fenike üzerine seferler düzenleyen Asurlular bölgeyi kısa aralıklarla hâkimiyetleri altına almışlardır. Fenike, MÖ VI. yüzyılda da Perslerin istilasına uğramıştır.

Fenikeliler, ürünlerini satmak ve ihtiyaç duydukları altın, gümüş, bakır ve kalay gibi madenleri temin etmek için Akdeniz kıyılarında ticaret kolonileri meydana getirmişlerdir. Daha sonra Büyük İskender tarafından zapt edilen Fenike, MÖ 65 yılında Roma'nın Suriye eyaletine bağlanmıştır.

Fenikeliler çok tanrılı bir inanca sahiptiler. Her şehrin bir tanrı veya tanrıçası vardı.

Mimaride daha çok taş kullanan Fenikelilerin evleri tek katlı olup, evlerin salonu, hamamı ve su kuyusu bulunurdu.

Fenikelilerin uygarlığa en büyük katkıları, harf yazısını bulmaları ve 22 harften meydana gelen Fenike alfabesini oluşturmalarıdır.

FENİKE MEDENİYETİ

- Lübnan ve Suriye civarında kuruldu.
- Tarım pek gelişmemiş fakat **DENİZ TİCARETİ** oldukça gelişmiştir.
- **KOLONİCİLİK** yapmışlardır.(Kartaca kolonisi)

NOT: Kolonilerine sadece **ekonomik amaçlı** gittikleri için uzun süre tutunamamışlardır.

- **Alfabeyi (Harf Yazısı)** ilk defa kullanmışlardır.
- Alfabeyi daha sonra İyon, Yunan ve Roma geliştirmiştir.
- FENİKE; Doğu ile Batı arasında **kültürel bir köprü** vazifesi görmüştür.

FIRST ALPHABET LEBANON 1300 B.C.

LATIN	PHOENICIAN	GREC	ARABIK
A	𐤀	Α	ﺍ
B	𐤁	Β	ﺏ
G	𐤂	Γ	ﻎ
D	𐤃	Δ	ﺩ
H	𐤄	Ε	ﻩ
W	𐤅	(Φ)	ﻭ
Z	𐤆	Ζ	ﺯ
H	𐤇	Η	ﻩ
T	𐤈	Θ	ﺕ
Y	𐤉	Ι	ﻱ
K	𐤊	Κ	ﻙ
L	𐤋	Λ	ﻝ
M	𐤌	Μ	ﻡ
N	𐤍	Ν	ﻥ
S	𐤎	Ξ	ﺱ
◌	𐤏	Ο	ﻭ
P	𐤐	Π	ﭗ
S	𐤑		ﺱ
Q	𐤒	(Ϟ)	ﻕ
R	𐤓	Ρ	ﺭ
S	𐤔	Σ	ﺱ
T	𐤕	Τ	ﺕ

Sami asıllı bir kavim olan İbraniler, Eski Çağda Suriye ile Mezopotamya arasında göçebe olarak yaşamışlar, daha sonra Filistin'e yerleşmişlerdir. Burada MÖ 1040'lara doğru bir krallık kurmuşlardır.

Bu krallığın başına geçen Hz. Davut, Kudüs şehrini kurarak başkent yapmıştır. Oğlu Hz. Süleyman zamanında Akdeniz ülkeleri, Mısır, Mezopotamya ve Arabistan ile ticaret yapılmış, bu sayede ülke zenginleşmiştir.

Hz. Süleyman'ın ölümünden sonra İbraniler arasında birlik bozulmuş, biri İsrail, diğeri de Yuda (Yahudi) olmak üzere iki devlet hâline gelmişlerdir. Bu iki devletin karşılıklı mücadelesinden yararlanan Asurlular, MÖ VIII. yüzyılda İsrail Devleti'ne son vermiştir.

MÖ VI. yüzyılın ikinci yarısında da II. Babil Devleti, Yuda Devleti ni yıkmış ve Yahudileri Babil'e sürmüştür. Babiller, Yahudileri yalnızca sürmekle yetinmemişler onlara ait Mescid-i Aksa'yı da yıkmışlardır. Pers hükümdarının Babil'i alması üzerine esaretten kurtulan Yahudiler MÖ VI. yüzyılın ilk yarısında Kudüs'e gelerek Mescid-i Aksa'yı yeniden inşa etmişlerdir.

Hristiyanlığın yayılmasıyla dini birlikleri bozulan İbraniler, Roma İmparatorluğu na karşı ayaklanma girişimlerinde bulunmuşlardır. Bu isyan girişimlerinde başarılı olamadıkları gibi MÖ 70 yılında ikinci kez yurtlarından sürülmüşlerdir.

İBRANİ UYGARLIĞI (Kıyı Kenanileri):

- **Kudüs** başkentli ilk Yahudi devletini kurmuşlardır.
- İlk tek tanrılı ve kutsal kitaplı dine inanmışlardır. (Musevilik, Yahudilik)
- Tarım, hayvancılık, bağcılık, zeytincilik.

HAZIRLAYAN :

ADI: MUSTAFA

SOYADI: KARAMAN

SINIF: 9/A

